

SANAYİ HIZLANDIRMA YASASI TASLAĞI

Avrupa Birliği'nin imalat sanayi kapasitesini 2035 yılında GSMH'nin mevcut %14,3 seviyesinden %20 seviyesine çıkarmayı hedefleyen, bu doğrultuda yeşil dönüşümde öncelikli ve stratejik sektörlerde kamu alımları ve teşvik politikalarında “düşük karbon” ve/veya “AB menşei-Made in EU” şartı getiren Sanayi Hızlandırma Yasası 4 Mart 2026 tarihinde açıklanmıştır. AB tarafından mevzuat hedeflerine ulaşılması amacıyla 4 politika alanı belirlenmiştir.

1. Enerji yoğun sanayilerin karbonsuzlaşma projeleri de dahil olmak üzere, sanayi üretim projelerine ilişkin **izin süreçlerinin hızlandırılması**,
2. Stratejik sektörlerde belirli ürünler için, kamu alımları ve kamu destek programları kapsamında **Birlik menşei şartları, düşük karbon kriterleri veya her ikisinin birlikte uygulanması yoluyla öncü pazar oluşturulması**,
3. Stratejik sektörlerde **doğrudan yabancı yatırımlara** ilişkin koşullar belirlenmesi,
4. **Sanayi üretim hızlandırma alanlarının** belirlenmesi.

1. İzin Süreçlerinin Hızlandırılması

Sanayi üretim projelerine ilişkin **izin süreçlerinin sadeleştirilmesi ve dijitalleştirilmesi** amacıyla “**tek temas noktası**” sistemi kurulması, izin başvurularının bu sistem üzerinden yetkili makamlara otomatik olarak yönlendirilmesi öngörülmektedir. Bu süreçte işletmelerin kamu otoriteleriyle dijital olarak veri paylaşımını sağlamak amacıyla kurulması öngörülen ve taslak aşamada olan **Avrupa İşletme Cüzdanı** (European Business Wallet) sisteminin kullanılması öngörülmektedir.

2. Öncü Pazarlar oluşturulması

Öncelikli sektörlerde AB'nin stratejik sanayi değer zincirlerinin güçlendirilmesine yönelik politikalar belirlenmesi öngörülmekte olup, bu çerçevede kamu alımları ve desteklerine düşük karbon” ve/veya “AB menşei-Made in EU” şartı getirilmektedir.

a. **Birlik Menşei Şartı (Madde 7-9)**

“Birlik menşei” kavramı Madde 7’de Birlik kaynaklı içerik olarak tanımlanmıştır. Birlik ile eşdeğer menşeli içeriğe ilişkin ilave maddelerde ise **AB'nin kamu alımlarına (Madde 8) ve kamu desteğine (Madde 9)** ilişkin politikalarında serbest ticaret anlaşması, **gümrük birliği** veya kamu alımları alanında ikili anlaşması olan üçüncü ülkelerde üretilen ürünlerin de “Birlik menşeli” sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Bunun istisnası olarak, Komisyon tarafından AB ile kamu alımları alanında “ulusal muamele”ye dayanan karşılıklı bir Pazar açılımı olmaması, AB'nin ekonomik güvenliğinin korunması ve bağımlılığının azaltılması veya olası diğer unsurlar dikkate alınarak kapsam dışına alınacak ülkelerin yetki devrine dayanan bir mevzuat ile yayımlanacağı ifade edilmektedir.

b. Düşük karbon şartı (Madde 10)

Düşük karbonlu ürün için esas alınacak mevzuatlar **Yapı Malzemeleri Tüzüğü ile Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Tüzüğü (ESPR)** olarak belirlenmiştir. Ayrıca, **düşük karbonlu ürünlerin sera gazı yoğunluğuna göre sınıflandırılmasına (etiketleme sistemi) yönelik mevcut ETS ve SKDM mevzuatı ile uyumlu** olarak yetki devrine dayanan mevzuat çıkarma yetkisi verilmektedir. Bu sistem, özellikle ETS kapsamındaki sanayi ürünleri için geçerli olacak ve düşük karbonlu ürünlere yönelik talep oluşturmayı amaçlayacaktır.

Bu doğrultuda, emisyon hesaplamalarının AB ETS ve SKDM kurallarıyla uyumlu şekilde izlenmesi ve **akredite doğrulayıcılar tarafından doğrulanması zorunlu tutulmakta**; ithal ürünler için de eşdeğer veri setlerinin kullanılması öngörülmektedir.

Ayrıca, Komisyonun söz konusu kuralları geliştirirken elektrik tüketimi ile düşük karbonlu ve biyolojik olmayan yenilenebilir yakıtlardan kaynaklanan emisyon muhasebesine ilişkin yeni Birlik kurallarını, gelişmekte olan düşük karbonlu üretim teknolojilerinin emisyon azaltım potansiyelini, tüm üretim süreçlerinde geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımının teşvik edilmesi ihtiyacını ve Birliğin iklim nötrlüğü hedefleriyle uyumu dikkate alması öngörülmektedir.

c. Kamu Alımları (Madde 11)

Mevzuat kapsamı sektörlerde AB ile kamu alımları alanında ikili veya uluslararası Pazar açılımı sağlamamış ülkelerin kamu alımları pazarına girişine izin verilmeyeceği hükme bağlanmakta, kamu alımlarında **1 Ocak 2029 itibariyle Ek II (bina, altyapı ve otomotivde kullanılan çelik, beton ve alüminyum)** ve III'te (**elektrikli, hibrit ve yakıt hücreli araçlar**) listelenen ürün gruplarında belirlenen düşük karbon ve/veya **birlik menşei** şartının karşılanmasının bekleneceği belirtilmektedir.

Bunun istisnası olarak da (1) söz konusu ürün veya hizmetlerin yalnızca tek bir ekonomik operatör tarafından sağlanabilmesi ve makul bir alternatifin bulunmaması, (2) uygun teklif veya başvurunun sunulmaması ya da (3) bu şartların uygulanmasının orantısız maliyet (örneğin %25'i aşan maliyet farkı) veya teknik uyumsuzluk yaratması belirlenmektedir.

Bu maddede belirtilen “Birlik menşei” şartı Madde 8 uyarınca “**Birlik ile eşdeğer menşe**” şartını karşılayan ülkeler tarafından karşılanabilecektir.

d. Kamu Destekleri (Madde 12)

Kamu destek programlarında Birlik menşei ve/veya düşük karbon kriterleri uygulanması öngörülmektedir. **Ek II** kapsamındaki sektörlerde (**bina, altyapı ve otomotivde kullanılan çelik, beton ve alüminyum**) üye devletler verdikleri desteklerin **en az %45'inde** bu şartları uygulamak zorunda iken, **Ek III** kapsamındaki sektörlerde (**elektrikli, hibrit ve yakıt hücreli araçlar**) ise kamu desteklerinin **tamamında (%100)** bu şartlar uygulanacaktır.

Birlik menşei ve düşük karbon şartının karşılanmasına ilişkin kriterler kamu alımları ile aynıdır. Ayrıca taslakta, bu kriterlerin uygulanmasının ciddi gecikmelere (7 ayı aşan) veya orantısız maliyetlere (%30 artış) yol açması halinde istisna tanınabileceği düzenlenmiştir.

Bu maddede belirtilen “Birlik menşei” şartı Madde 9 uyarınca “**Birlik ile eşdeğer menşe**” şartını karşılayan ülkeler tarafından karşılanabilecektir.

e. Şirket Filolarına Sağlanacak Kamu Destekleri (Madde 13)

Temiz Kurumsal Araçlar Tüzüğü teklifinin 4. Maddesine atıfla kurumsal araçlara finansal destek verilebilmesi için aranacak “AB’de üretilmiştir” kriterinin, bu Yasanın 7. maddesinde geçen “Birlik menşei (Union origin)” kavramıyla eşdeğer sayılacağı açıkça belirtilmiş, **eşdeğer içeriğe ilişkin Madde 9’a atıf yapılmamıştır.**

Henüz Taslak aşamada olan Temiz Kurumsal Araçlar Tüzüğü’nün 4. Maddesinde, üye devletler tarafından, **1 Ocak 2028’den itibaren** kurumsal otomobil ve hafif ticari araçlara yönelik mali desteğin, **yalnızca araçların sıfır ve düşük emisyonlu ve “Avrupa Birliği’nde üretilmiştir (Made in the European Union)”** olması şartıyla sağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan Komisyon, bir kurumsal aracın “AB’de üretilmiş” sayılmasına ilişkin kriterlerin belirlenmesine yönelik metodolojiyi ortaya koyan bir mevzuat çıkarmak üzere yetkilendirilmiştir.

f. Otomotivde CO₂ emisyon standartlarının karşılanmasına ilişkin krediler (Madde 14)

Avrupa Komisyonu tarafından **16 Aralık 2025** tarihinde açıklanan Otomotiv Paketinin bir parçası olarak, otomobil ve hafif ticari araçlara (van) yönelik **CO₂ emisyon standartlarının gözden geçirilmesine** ilişkin Tüzük Taslağı kapsamında 2035 yılına kadar otomobil ve hafif ticari araçlar için **emisyon azaltım hedefi %100’den %90’a düşürülmüştür.** (2021 referans yılına kıyasla) 2035’ten itibaren, otomobil üreticilerinin egzoz kaynaklı emisyonlarda %90 oranında azaltım sağlanması gerekecek; kalan %10’luk emisyon hedefinin ise **%7’lik kısmı Birlik’te üretilen düşük karbonlu çelik kullanımı, %3’lük kısmı ise e-yakıt ve biyoyakıt kullanımı ile karşılanabilecektir.**

Otomotiv Paketi kapsamında küçük elektrikli araçların üretimini teşvik etmek amacıyla öngörülen “**süper kredi**” mekanizmasında, söz konusu araçların “Birlik menşe”li olması durumunda CO₂ emisyon hedeflerine uyumun hesaplanmasında **her bir araç 1 araç yerine 1,3 araç olarak sayılacaktır.**

Bu çerçevede, IAA Taslak Madde 14’de küçük emisyonlu araçlarda CO₂ standartlarının karşılanması için getirilen “**Birlik menşe**” şartı ile yeni binek otomobiller ve yeni hafif ticari araçlarda CO₂ standartlarının karşılanması için “**AB menşeli yeşil çelik kullanımı**” halinde sağlanan %7’lik krediye ilişkin menşe şartı da **sadece “Birlik menşei”ne atıf yapan Madde 7’ye bağlanmış, anılan kriterler ise EK III Bölüm III’te belirlenmiştir.**

Ancak Otomotiv Paketinde yer alan ilgili mevzuat taslağında “Birlik menşe” şartına ilişkin Komisyona yetki devrine dayanan bir mevzuat çıkarma yetkisi de verildiği görülmektedir.

Öte yandan mevzuata (Madde15), 2018/858 sayılı mevzuat gereği araçların AB’de piyasaya arzı için zorunlu olan **uygunluk belgesi** sürecine ek bir yükümlülük getirilerek, üreticilerin yalnızca teknik uygunluğu değil aynı zamanda **Birlik menşei kriterlerine uyumu da**

belgelemeleri zorunlu hale gelmiştir. Bu durum, menşe şartlarının fiilen uygulanmasını ve denetlenmesini sağlayacak, böylece, araçların AB pazarına girişinde menşe kriterleri de teknik uygunluk kadar önemli bir unsur haline gelecektir.

Diğer sektörlere genişleme (Madde 16)

Taslak Komisyona **kimya sektörü ve genel olarak stratejik ürünler** bakımından talep yönlü politikalar ve teknik kuralları belirleme konusunda geniş yetkiler vermektedir. Buna göre Komisyon, piyasa koşulları, teknolojik gelişmeler, rekabetçilik ve iklim hedefleri dikkate alınarak **Birlik menşei ve düşük karbon gerekliliklerini güncelleme ve genişletme yetkisine** sahip olacaktır. Bunun yanında, ürünlerde Birlik menşei oranının nasıl hesaplanacağını ve bu kurallara uyumun nasıl doğrulanacağını belirleyen **uygulama kuralları ve dijital doğrulama mekanizmaları** da oluşturabilecektir.

3. Doğrudan Yabancı Yatırımlar

100 milyon Euroyu aşan ve küresel üretimin %40'ından fazlasını elinde bulunduran üçüncü ülkelerden gelen **yabancı yatırımlara** ilişkin hükümlerin **sektör kapsamı batarya teknolojileri ve batarya enerji depolama sistemlerine ilişkin değer zinciri, tam elektrikli araçlar, şarj edilebilir hibrit elektrikli araçlar ve yakıt hücresel elektrikli araçlar, güneş fotovoltaik (PV) teknolojileri ile kritik hammaddelerin çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüşümüne yönelik imalat yatırımları** olarak belirlenmiştir.

Bu hükmün istisnası olarak, Birliğin yürürlükte olan veya geçici olarak uygulanan serbest ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmaları kapsamındaki yatırımcı ve yatırımları (AB'deki bağlı ortaklıklar dâhil), hizmet sunumuna yönelik yatırımlara ve portföy yatırımları belirlenmiştir. GATS kapsamında tanımlanan hizmet sunumuna yönelik yatırımlara ilişkin istisna hükmü çıkarılmış olup, bu durum hizmet yatırımlarının da düzenleme kapsamına girebileceğine işaret etmektedir.

Üye devletler tarafından bir **yatırım otoritesi** kurulması öngörülmekte olup, bu otoritelerin yabancı doğrudan yatırımları onaylarken yatırımın en az dört koşulu karşılama arayacağı düzenlenmektedir; buna göre (1) yabancı yatırımcının kontrol payının %49'u aşmaması, (2) yatırımların AB'li ortaklarla ortak girişim şeklinde ve etkin teknoloji transferi ile gerçekleştirilmesi, (3) fikri mülkiyet ve know-how'ın AB'deki varlıklara lisanslanması, (4) AB içinde Ar-Ge harcaması yapılması (en az %1 ciro oranında), (5) iş gücünün en az %50'sinin AB çalışanlarından oluşması ve istihdamın korunması, (6) üretim girdilerin Birlik ülkelerinden temin edilmesine öncelik stratejisi hazırlanması ve en az %30'unun Birlikten temin edilmesinin hedeflenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Madde 19 kapsamında planlanan yabancı doğrudan yatırımlar için bir **ön bildirim yükümlülüğü** öngörülmekte olup, bu yükümlülük yatırımın Birlikte bulunan hedef işletme veya varlık üzerinde **kontrol sağlayacak düzeye ulaşması** halinde uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, bir yatırımın kontrol sağladığı ve dolayısıyla bildirilmesi gerektiği durumlar şu eşiklerle tanımlanmıştır:

- Birlikte yerleşik hedef işletmede yabancı yatırımcının **%30 veya daha fazla** sermaye payı veya oy hakkına sahip olması

T.C. Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü
AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi

- Birlik varlığında yabancı yatırımcının **%30 veya daha fazla** mülkiyet hakkı veya kontrol sağlayan kiralama/diğer hakların elde edilmesi

Önceki taslakta %20 olarak öngörülen bu eşik değerin %30'a yükseltilmesi, düzenlemenin **görece daha esnek hale getirildiğini göstermektedir**. Bu değişiklikle, daha düşük paylı yatırımlar bildirim ve inceleme yükümlülüğü dışında kalacak, dolayısıyla **düzenlemenin kapsamı daralırken yatırım üzerindeki kısıtlayıcı etki bir ölçüde azaltılmış olacaktır**.

4. Sanayi Üretim Hızlandırma Alanı

Üye devletlerin, stratejik sektörlerde üretimi hızlandırmak amacıyla en az bir “sanayi üretim hızlandırma alanı” belirlenmesi öngörülmekte olup bu sektörler mevzuatın ekinde (EK I) **kağıt, kok ve rafine petrol, kimyasal ve kimyasal ürünler, kauçuk ve plastik ürünler, inşaat malzemeleri, çimento, cam, seramik ve mineral esash ürünler, demir- çelik ve alüminyum gibi demir-dışı metaller gibi enerji yoğun sanayi sektörleri, otomotiv ve Net-Sıfır Sanayi Yasası kapsamındaki teknolojiler** olarak belirlenmiştir.

Bu alanların tedarik güvenliği, değer zincirlerinin güçlendirilmesi ve dekarbonizasyon hedeflerine katkı sağlayacak şekilde planlanması ve söz konusu alanlarda yatırım, altyapı, finansman ve izin süreçlerinin kolaylaştırılarak sanayi faaliyetlerinin hızlandırılması öngörülmektedir.

5. Net Sıfır Sanayi Yasası

Sanayi Hızlandırma Yasası Taslağı, 2024/1735 sayılı AB Net Sıfır Sanayi Yasasını tamamlayıcı nitelikte değişiklikler içermektedir. Net Sıfır Sanayi Yasası, net-sıfır teknoloji üretim projeleri için idari ve izin süreçlerini kolaylaştıran hükümler içermekte; enerji yoğun sanayilerin karbonsuzlaştırılmasına yönelik projeler, ilgili tesislerin net-sıfır teknolojilerinin tedarik zincirinin bir parçası olan bileşenleri üretmesi durumunda söz konusu mevzuatın kapsamında girmektedir.

Sanayi Hızlandırma Yasası Taslağı ise bu uygulamaları yalnızca net sıfır teknolojilerin tedarik zincirindeki tesislerle sınırlı tutmadan tüm enerji yoğun sanayi dekarbonizasyon projelerini de kapsayacak şekilde revize edilmesini önermektedir.

Taslak ile Net Sıfır Sanayi Yasasının kamu alım prosedürleri, ihaleleri ve kamu destek programları kapsamında, **batarya enerji depolama sistemleri, güneş fotovoltaik sistemleri, ısı pompaları, rüzgar enerjisi, elektrolizörler ve nükleer teknolojiler** için Birlik menşei kriterlerinin uygulanması öngörülmektedir.

Kamu Alımlarında Birlik Menşei Gereklilikleri:

- **Batarya enerji depolama sistemleri** için, düzenlemenin yürürlüğe girmesinden itibaren birinci yıldan üçüncü yıla kadar sistemlerin Birlik menşeli olması ve 1 MWh üzeri projelerde Birlik menşeli bir batarya yönetim sistemi içermesi gerekecektir. Üçüncü yıldan itibaren ise sistemlerin Birlik menşeli olması ve Birlik menşeli batarya hücreleri, batarya yönetim sistemi ile birlikte en az bir ek ana bileşeni içermesi şartı getirilmektedir.

T.C. Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü
AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi

- **Güneş fotovoltaik teknolojileri** için, yürürlüğe girişten üç yıl sonra PV invertörü ile PV hücrelerinin veya eşdeğer bileşenlerin Birlik menşeli olması gerekecektir.
- **Hidrolik ısı pompaları** bakımından, yürürlüğe girişten üç yıl sonra söz konusu ekipmanın Birlik menşeli olması şartı uygulanacaktır.
- **Kara ve deniz üstü rüzgar teknolojileri** için, yürürlüğe girişten birinci yıldan üçüncü yıla kadar en az bir ana bileşenin Birlik menşeli olması; üçüncü yıldan itibaren ise en az iki ana bileşenin Birlik menşeli olması gerekecektir.
- **Nükleer fisyon teknolojileri** kapsamında ise yeni nükleer santral (küçük modüler reaktörler dahil) inşasını içeren kamu alımlarında, yürürlüğe girişten dört yıl sonra en az iki ana bileşenin, altı yıl sonra ise en az üç ana bileşenin Birlik menşeli olması şartı getirilmektedir. Bununla birlikte, nükleer enerji santrallerinin ilk endüstriyel uygulamasını içeren araştırma, geliştirme ve yenilik projeleri bu yükümlülükten muaf tutulmaktadır.

İhalelerde Birlik Menşei Gereklilikleri:

- **Batarya enerji depolama sistemleri, güneş fotovoltaik teknolojileri ve kara ve deniz üstü rüzgar teknolojileri** için ihale mekanizmalarında uygulanacak Birlik menşei kriterleri kamu alımlarında öngörülen kriterler ile aynı olacaktır.
- **Yenilenebilir hidrojen üretimi** bakımından ise, ihaleler kapsamında desteklenen projelerde kullanılan elektrolizörler için Birlik menşei kriterleri öngörülmektedir. Buna göre, düzenlemenin yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra başlayarak üçüncü yıla kadar elektrolizörün en az bir ana özgül bileşeninin Birlik menşeli olması, üçüncü yıldan itibaren ise en az iki ana özgül bileşenin Birlik menşeli olması gerekecektir.

Kamu Destek Programlarında Birlik Menşei Gereklilikleri:

- **Batarya enerji depolama sistemleri, güneş fotovoltaik teknolojileri ve hidronik ısı pompaları** için kamu destek mekanizmalarında Birlik menşei kriterlerinin uygulanabilmesi öngörülmektedir. Birlik menşei kriterleri, kamu alımlarında öngörülen kriterler ile aynı olacaktır.

Üye Devletlerin sıfır net emisyonlu teknolojilerin inşasına veya üretimine yönelik desteği

Üye Devletlerin net-sıfır teknolojilerinin inşası ve üretimine yönelik desteklerinde de Birlik menşei kriterlerinin uygulanması öngörülmektedir. Bu kapsamda, **elektrolizörler ve nükleer teknolojiler** bakımından öngörülen kriterler, bileşen bazlı yaklaşım ve kademeli geçiş süreleri itibarıyla yukarıda belirtilen düzenlemeler ile büyük ölçüde paralellik göstermektedir. Bununla birlikte, söz konusu destek mekanizmaları bakımından “Birlik ile eşdeğer menşei”ne ilişkin hükümlere açık bir atıf yapılmamış olup, **ülkemiz menşeli ürünlerin bu kapsamda sayılmayacağı anlaşılmaktadır.**

Kamu alım prosedürleri, ihaleleri ve kamu destek programları için söz konusu prosedürlerde Birlik menşei Birlik kaynaklı içerik olarak tanımlanmakta; **Birlik ile eşdeğer menşeli içerik tanımı** ise yine benzer şekilde Birlik ile serbest ticaret anlaşması, gümrük birliği veya kamu alımları alanında ikili anlaşması olan üçüncü ülkelerden gelen içerik olarak tanımlanmıştır.

6. Yapı Malzemeleri Tüzüğü

2024/3110 sayılı Yapı Malzemeleri Tüzüğü, Komisyona, bir ürünün tüketiciler tarafından tipik olarak seçilmesi ve yaşam döngüsü boyunca genel çevresel performansının kuruluma bağlı olarak farklılık göstermemesi koşuluyla, belirli ürün kategorileri ve inşaat ürünleri için çevresel sürdürülebilirlik etiketleme gerekliliklerini belirlemek üzere yetki devrine dayanan mevzuat çıkarma yetkisi vermektedir.

Ancak Sanayi Hızlandırma Yasası Taslağı, söz konusu koşulların Komisyon'un özellikle nihai tüketiciye doğrudan satılmayan ürünler için etiketleme gereklilikleri belirlemesini sınırladığı gerekçesiyle bu hükmün revize edilmesini öngörmektedir. Bu çerçevede, Komisyon'un belirli ürün aileleri ve kategorileri için çevresel sürdürülebilirlik etiketleme gereklilikleri belirleme yetkisi, **herhangi bir ek koşula bağlı olmaksızın genişletilmektedir.**

TASLAK EKLERİ

EK I

Ek I, sanayi üretim hızlandırma alanları için sektörlerin listesini içermektedir. Buna göre sektörler aşağıdaki üç kategori altında tanımlanmaktadır.

1. Enerji yoğun sektörler

- Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
- Kok ve rafine petrol ürünleri imalatı
- Kimyasallar ve kimyasal ürünler imalatı
- Kauçuk ve plastik ürünler imalatı
- Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
- Temel metallerin imalatı

2. Otomotiv sanayii motorlu kara taşıtları, römork ve yarı römork imalatı

3. 2024/1735 (Net Sıfır Sanayi Yasası) sayılı Tüzüğün 4(1) maddesinde atıf yapılan **net-sıfır teknolojiler**

EK II

EK II Bölüm I'e göre ise **1 Ocak 2029 itibariyle** kamu alım prosedürleri kapsamında sözleşmelerin enerji yoğun sektörlerden ürün tedariki içermesi halinde aşağıdaki asgari oranlar uygulanacaktır:

- Bina, altyapı ve otomotivde kullanılan **çelikte** toplam hacmin **en az %25'i düşük karbonlu** olacaktır.
- Bina, altyapılarda kullanılan **beton ve harçta** toplam hacmin (bunların üretiminde kullanılan **klinker ve çimento dahil** olmak üzere) **en az %5'i düşük karbonlu ve Birlik menşeli** olacaktır.
- Bina, altyapı ve otomotivde kullanılan **alüminyumda** toplam hacmin **en az %25'i düşük karbonlu ve Birlik menşeli** olacaktır.

T.C. Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü
AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi

EK II Bölüm II kapsamında ise, 1 Ocak 2029 itibarıyla kamu destek programlarında yukarıda yer alan benzer teknik kriterler uygulanacaktır. Bu çerçevede, söz konusu desteklerden yararlanabilmek için çelik, beton/harç ve alüminyumun yukarıda belirtilen aynı düşük karbon ve Birlik menşei oranlarını karşılaması gerekecektir.

EK III

EK III Bölüm I'e göre ise **elektrikli araçlar (PEV), şarj edilebilir hibrit araçlar (OVC-HEV) ve yakıt hücreli araçların (FCV)** kamu alımı, leasing işlemleri, kiralamalarına konu olması halinde Birlik menşei gereklilikleri düzenlenmektedir. Söz konusu hüküm **mevzuat yürürlüğe girdikten 6 ay sonra** uygulanacaktır. Birlik menşei şartının karşılanması için:

- a) Araç Birlik içinde monte edilmiş olmalıdır.
- b) Batarya hariç olmak üzere, **Birlik menşeli araç bileşenlerinin** toplam fabrika çıkış fiyatının, batarya hariç tüm araç bileşenlerinin **toplam fabrika çıkış fiyatına oranı en az %70 olmalıdır.**
- c) Aracın çekiş bataryasında, batarya hücreleri dahil olmak üzere **en az üç ana batarya bileşeni Birlik menşeli olmalıdır.**
- d) Aracın çekiş bataryasında, batarya hücreleri, katot aktif malzemesi ve batarya yönetim sistemi dahil olmak üzere **en az beş ana batarya bileşeni Birlik menşeli olmalıdır.**
- e) **Birlik menşeli e-güç aktarma sistemi** (e-powertrain) bileşenlerinin toplam fabrika çıkış fiyatının, tüm e-güç aktarma sistemi bileşenlerinin toplam fabrika çıkış fiyatına **oranı en az %50 olmalıdır.**
- f) **Birlik menşeli ana elektronik sistemlerin** toplam fabrika çıkış fiyatının, tüm ana elektronik sistemlerin **toplam fabrika çıkış fiyatına oranı %50'ye eşit** veya daha yüksek olmalıdır.

(d), (e) ve (f) bentleri mevzuat yürürlüğe girdikten 3 sene sonra uygulanacaktır.

Küçük elektrikli araçların ise Birlik menşei şartını karşılamak için aracın **Birlik içinde monte edilmiş olması şartının** yanı sıra aşağıdaki şartlardan birini karşılaması gerekecektir.

- Batarya hariç olmak üzere Birlik menşeli araç bileşenlerinin toplam fabrika çıkış fiyatının, batarya hariç tüm araç bileşenlerinin toplam fabrika çıkış fiyatına oranı %70'e eşit veya %70'ten yüksek olmalıdır;
- Aracın çekiş bataryasında, batarya hücreleri dahil olmak üzere en az üç ana batarya bileşeni Birlik menşeli olmalıdır.

Öte yandan, eğer bir üretici, önceki yıl AB'de sattığı elektrikli/plug-in hibrit/yakıt hücreli araçlarının en az %85'ini AB menşei kriterlerine uygun üretmişse, sonraki 12 ay boyunca tüm ilgili araçları otomatik olarak uygun kabul edilebilecektir.

Ayrıca, Birlik içinde halihazırda tescil edilmiş araçlar, 31 Aralık 2035 tarihine kadar bu Ek'te belirtilen şartları karşılıyor kabul edilecektir. Bu özellikle AB'de kayıtlı fakat üretiminde üçüncü ülke girdisi bulunan araçlar açısından önemli bir istisna niteliğindedir.

Diğer taraftan, **EK-III Bölüm II'de** yer alan kurumsal araçlara yönelik diğer kamu müdahalesi ve mali destek biçimlerine ilişkin yukarıda yer alan benzer teknik kriterler uygulanacaktır.

T.C. Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel M¼d¼rl¼đ¼
AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi

Ek-III B¼l¼m III'te, k¼c¼k sıfır emisyonlu araçların "Made in EU" sayılmasına ilişkin kriterler belirlenmektedir. Buna g¼re aracın Birlik içinde monte edilmesi ve ayrıca iki kriterden birinin sağlanması gerekmektedir:

- Araç bataryası hariç Birlik menşeli bileşenlerin toplam fabrika çıkış fiyatının en az %70 oranında olması veya
- ekiř bataryasının en az ¼c ana ¼zg¼l bileşeni (batarya h¼creleri dahil) Birlik menşeli olması.

Ek-IV'te 2018/1724 sayılı T¼z¼k'te (AB genelinde vatandaşlar ve işletmeler için idari bilgi ve izin s¼reçlerine dijital erişime ilişkin Tek Dijital Geçit T¼z¼đ¼) değişiklikler ¼ng¼rmektedir.

Arz olunur.